

Gürcistan'da Queer Güvenlik

Queer topluluğunun güvenliği Gürcistan hükümetleri için hiçbir zaman bir öncelik olmadı. Üstelik bu sadece bazı ülkelerde görülen nadir bir durum değil, çoğu ülkede LGBTQ+ bireylere doğrudan politik baskı yapılıyor. Bu baskı insanların ruh ve beden sağlığını etkiliyor ve biz topluluk üyelerinin sevdiğimiz destek olacak, ilgilenen birimizden başka kimsesi yok. Topluma karşı nefret dalgasının arttığını gördüğümüzde oluşan çaresizlik duygusu sizi hayal kırıklığına ve nihilizme sürüklüyor ki, sistemin sizi daha fazla ezmek ve bundan faydalanmak için tam olarak böyle hissetmenize ihtiyacı var. Zulme karşı direnmek ve herkes için daha iyi bir gelecek için mücadele etmek amacıyla, bireylerin güvenliği ve emniyeti konusunda kendimizin ve topluluğumuzun deneyimlerini konuşmaya başlamamız gerekiyor. Büyük bir değişiklik olmadan ileriye doğru atılmış küçük bir adım gibi görünebilir, ancak birçok insan için bu gerçekten aydınlatıcı bir örnek olabilir.

***

Gürcistan'daki ana queer hareket 2012'de ortaya çıkmaya başladı ve onunla birlikte gelen özgürlük fikri benim kişisel görüşüme göre siyasi, sosyal ve kültürel bağlamın dışındaydı. Gürcistan halkının eşcinsel insanları oldukları gibi kabul etmesini amaçlayan yol çok iyi planlanmamıştı. Ancak bu hareketin toplum açısından gelecekteki olumlu sonuçların temelini oluşturduğunu söylememek haksızlık olur. Yine de maliyet herkesin beklediğinden daha yüksekti. LGBTQ+ bireylere yönelik saldırıların pek çok biçimi vardı ve var – doğrudan fiziksel saldırılardan ekonomik baskıya, ayrımcılığa ve damgalanmaya kadar. Bu yıllardan bu güne kadar çok sayıda can kaybettik ve hâlâ pek çok insan cinsel ve toplumsal cinsiyet ifadeleri nedeniyle her gün tehlikeyle karşı karşıya. Queer hareketinin gelişiminden tek bir makalede bahsetmek zor olacak, bu yüzden esas olarak mevcut duruma ve LGBTQ+ toplumu olarak queer güvenliği ve refahı söz konusu olduğunda karşılaştığımız zorluklara odaklanacağım.

Mevcut küresel siyasi iklim göz önüne alındığında Gürcistan, varlığını sürdüreceği ve bağımsızlığını mı güçlendireceği veya Rusya'ya bağımlı başka bir küçük ülke haline mi geleceğine dair vereceği kararın en kritik noktasında. Bu uluslararası politikaları konuşurken sadece Putin ve Netanyahu'nun savaşlarından değil, Avrupa, AB ve Gürcistan'da yaklaşan seçimlerden de bahsediyoruz. Ve 2024'ün sadece bizim için olmasa da biz Gürcistan'daki queer topluluk üyeleri için de birçok şeye yön vereceğine inanıyoruz.

Mart 2023'ten itibaren Gürcistan halkı için tam bir rollercoaster oldu. İlk olarak, Rus tipi Ajan Yasası aşırı sağ parti tarafından önümüze getirildi; bu, birçok farklı grubun sosyal ve ekonomik yardımlarının tek kaynağı olan organizasyonlar için büyük bir tehdit oluşturuyordu. Bu, LGBTQ+ topluluğu da dahil olmak üzere dışlanmış gruplara ve onların refahına ve güvenliğine yönelik doğrudan bir tehditti ve büyük bir kamuoyu tepkisine yol açtı. Baskınlara rağmen protesto o kadar güçlüydü ki iktidar partisi yasayı geri çekmek zorunda kaldı. Bu, Gürcü Rüyası liderinin LGBT topluluğu ile devlet karşıtlığı arasında defalarca bağlantı kurduğu homofobik kampanyasının başlangıcıydı. Queer topluluğu bir kez daha siyasi partiler tarafından kendi çıkarları için araçsallaştırıldı. Bu, İçişleri Bakanlığının korumaya yemin ettiği Onur Yürüyüşü etkinliğine baskın yapmak üzere şiddet yanlısı grupları harekete geçirmeyi amaçlayan, iyi planlanmış bir homofobik kampanyaydı.

Onur Yürüyüşü etkinliğinden birkaç hafta önce Tiflis sokaklarında duvar resimleri görülmeye başlandı. Bu duvar resimlerinin içeriği, insanları pride etkinliğine karşı harekete geçmeye çağırmaktan oluşuyordu. O yılki Onur Yürüyüşü'nün kapalı, özel bir etkinlik (başka bir hikaye) olduğunu, ancak şiddet yanlısı grupların hâlâ buna karşı olduğunu belirtmek gerekiyor. Yakın geçmişte yaşananlar göz önüne alındığında, şiddet yanlısı gruplar ve polislin bizi radikallerden korumaması nedeniyle bir kişinin ölmesi nedeniyle toplumda etkinliğin güvenliğinin sağlanamayacağına dair haklı bir korku oluştu. Topluluk üyeleri, polis teşkilatına ve iktidar partisine güvenmediğimiz için Pride organizasyonundan etkinliğin iptal edilmesini istiyordu. Sadece etkinliğin gerçekleşmesi gereken tarihte değil, aynı zamanda

deneyimlerimize göre saldırıların Onur Yürüyüşü'nden sonraki birkaç hafta boyunca daha da ağırlaşmasından dolayı gelecek günlerden de korkuyorduk. Vatandaşların çoğunluğunun Rus Yasasını protesto ettiği, polis memurlarını köle olarak nitelendirdiği mart ayından sonra, polisin eşcinsel insanları şiddet yanlısı gruplardan koruyacağına kimse inanmadı. Bizim endişelerimiz gerçekçi olsa da organizatörler etkinliğin düzenlenmesine karar verdi.

Olay günü şiddet yanlısı yüzlerce kişi bir araya gelerek etkinliğe karşı yürüyüşe geçti. Beklendiği gibi polis halkı korumadı(!). Şans eseri kimse zarar görmedi. Etkinlik, başlamasından birkaç saat önce iptal edildi ve organizatörler bölgeden tahliye edildi. Şiddet yanlısı gruplar "zaferlerini" kutladılar; Gurur Yürüyüşü'nün eşyalarına ve sembollerine zarar vererek, etkinliğin mallarını çalarak ve çok daha fazlasını yaparak. Beklendiği gibi bu, queer insanlara karşı birkaç haftadır artan şiddetin başlangıcıydı; bireyler sadece sokaklarda değil, halka açık toplanma alanlarında da görünüşleri ve ifadeleri nedeniyle saldırıya uğradı.

Bu da topluluk üyelerinin öngördüğü ancak kimsenin dinlemediği başka bir utanç verici ve pervasızca bir durumdu. Onur Yürüyüşü planlanırken herkesin sesini duyurması ve kararın mutlak demokrasiyle alınması gerektiğine inanıyoruz. Yalnızca görünürlüğü değil, birlikte çalıştığınız topluluğun güvenliğini de düşünmek çok önemli. Birçoğumuz görünürlükten önce topluluk üyelerinin güvenliğe ve refaha ihtiyacı olduğuna, bunun da ülkeden göç edenlerin sayısını azaltacağına ve toplumun Gürcistan'ın sınırları içine güçlenmesine yardımcı olacağına inanıyoruz.

Topluluğun güvenliğinin sağlanamaması nedeniyle insanlar hayatta kalabilmek için ülkeyi terk edip başka bir ülkeye sığınma eğiliminde oluyor. Sevdiklerimizin güvenliğini sağlayamadığımız için her yıl arkadaşlarımızı, aile üyelerimizi, komşularımızı kaybediyoruz. Şiddet yanlısı grupları ve onların güç duygusunu doğrudan güçlendiren cinsel ve/veya cinsiyet kimliğimizden dolayı kendimizi güvensiz, korkmuş ve kaygılı hissettiğimiz bir gerçeklikle her yıl karşı karşıya kalıyoruz.

***

Queer bireylerin her gün saldırıya ve tacize uğraması neredeyse her yerde olağan bir durum. Bunu etkileyen birçok faktörden birinin, queer topluluğunun kamusal alanlarda ve medyada yanlış temsil edilmesi olduğuna inanıyorum. Şirketlerin ve siyasi figürlerin yıllardır queer bireyleri kendi çıkarları için araçsallaştırdığı göz önüne alındığında, nefretin azalmaması şaşırtıcı değil. Modern kültür ve liberalizmle birlikte gelen özgürleşme fikri, her gün karşılaştığımız gerçek sorunları yansıtmıyor. Bu nedenle, gördükleri tek şey bazı STK'ların queer insanları görünür kılmaya çalışması olduğunda insanların empati kurabilmesi zor oluyor.

Yukarıda etkinliklerin düzenlenmesi ve planlanması konusunda da belirttiğimiz gibi topluluk üyelerinin, topluluk adına siyasi kararlar alması gerekiyor. Sesimizi üçüncü şahıslara duyurmakla kalmamalı, gururla, keyifle sesimizi duyuracağımız platformlarımız da olmalı. Sivil düzeyde, insanların seslerinin duyulacağı, aşağıdan yukarıya bir karar alma süreci sağlamak için taban örgütlerini güçlendirerek başlamalıyız. İnsanları (ve çoğunlukla gençleri) eşitlik, politika ve hepimizin sahip olduğu sosyal haklar konusunda eğitmeye başlamalıyız. Politik düzeyinde topluluk üyeleri için olumlu değişiklikleri savunmaya başlamalıyız. Sesimizi yükseltmeye başlamalı ve eleştirilmesi kolay olanları eleştirmekten çekinmemeliyken aynı zamanda bizi dinlemeyenleri, karşılaştığımız günlük zorlukları dikkate almak istemeyenleri de eleştirmeliyiz.

Yazan Tamari Ishkhneli